

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 12. decembra 2013(*)

„Direktiva 2000/78/ES – Enako obravnavanje – Kolektivna pogodba, ki ugodnosti glede plačila in delovnih pogojev določa samo za zaposlene, ki sklenejo zakonsko zvezo – Izključitev partnerjev, ki so sklenili civilnopravno pogodbo o solidarnosti – Diskriminacija zaradi spolne usmerjenosti“

V zadevi C-267/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (Francija) z odločbo z dne 23. maja 2012, ki je prispela na Sodišče 30. maja 2012, v postopku

Frédéric Hay

proti

Crédit agricole mutuel de Charente-Maritime et des Deux-Sèvres,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby (poročevalec) in C. Vajda, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za F. Haya A. Lamamra, odvetnik,
- za Crédit agricole mutuel de Charente-Maritime in des Deux-Sèvres J.-J. Gatineau, odvetnik,
- za francosko vlado G. de Bergues, D. Colas in J. Rossi, agenti,
- za belgijsko vlado M. Jacobs, agentka,
- za Evropsko komisijo J. Enegren in D. Martin, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(2) Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).
- 2 Ta predlog je bil vložen v postopku med F. Hayem in Crédit agricole mutuel de Charente-Maritime et des Deux-Sèvres (v nadaljevanju: skupina Crédit agricole), ki je njegov delodajalec, ker je ta F. Hayu zaradi sklenitve civilnopravne pogodbe o solidarnosti (v nadaljevanju: PACS) zavrnila posebni dopust in dodatek, do katerih so upravičeni zaposleni ob sklenitvi zakonske zveze.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodni izjavi 22 Direktive 2000/78 je navedeno:
- „Ta direktiva ne vpliva na nacionalne predpise glede zakonskega stanu in ugodnosti, ki temeljijo na njem.“
- 4 Člen 1 Direktive 2000/78 določa:
- „Namen te direktive je opredeliti splošni okvir boja proti diskriminaciji zaradi vere ali prepričanja, hendikepiranosti, starosti ali spolne usmerjenosti pri zaposlovanju in delu, zato da bi v državah članicah uresničevali načelo enakega obravnavanja.“
- 5 Člen 2 te direktive določa:
- „1. V tej direktivi ‚načelo enakega obravnavanja‘ pomeni, da ne obstaja nikakršna neposredna ali posredna diskriminacija zaradi katerega od razlogov iz člena 1.
2. V smislu odstavka 1:
- (a) se šteje, da gre za neposredno diskriminacijo, kadar je, je bila ali bi bila oseba obravnavana manj ugodno kakor neka druga v primerljivi situaciji zaradi katerega od razlogov iz člena 1;
- (b) se šteje, da gre za posredno diskriminacijo, kadar je zaradi kakšne navidez nevtralne določbe, merila ali prakse neka oseba določene vere ali prepričanja, ki ima določen hendikep ali je določene starosti ali spolne usmerjenosti, v primerjavi z drugimi v slabšem položaju, razen če:
- (i) tako določbo, merilo ali prakso objektivno upravičuje legitimni cilj in je način uresničevanja tega cilja primeren in nujen; [...]
- [...]
5. Ta direktiva ne vpliva na ukrepe, izhajajoče iz nacionalne zakonodaje, ki so v demokratični družbi nujni zaradi javne varnosti, vzdrževanja javnega reda in preprečevanja kaznivih dejanj, za zaščito zdravja ter varstvo pravic in svoboščin drugih.“
- 6 Člen 3(1) iste direktive se glasi:
- „V mejah pristojnosti, ki so prenesene na Skupnost, se ta direktiva uporablja za vse osebe, bodisi v javnem bodisi v zasebnem sektorju, vključno z javnimi telesi, kar zadeva:

[...]

(c) zaposlitev in delovne pogoje, vključno z odpustitvijo in plačilom;

[...]“

Francosko pravo

Civilni zakonik

7 Člen 144 civilnega zakonika, kakor je bil spremenjen z zakonom št. 99-944 z dne 15. novembra 1999 (v nadaljevanju: civilni zakonik), določa:

„Moški in ženska lahko skleneta zakonsko zvezo po dopolnjenem osemnajstem letu.“

8 Člen 515-1 tega zakonika določa:

„Civilnopravna pogodba o solidarnosti je pogodba, ki jo dve polnoletni fizični osebi istega ali različnega spola skleneta z namenom, da si organizirata svoje skupno življenje.“

9 Člen 515-4 civilnega zakonika določa:

„Partnerja skleneta civilnopravno pogodbo o solidarnosti z namenom skupnega življenja in medsebojne materialne in nematerialne pomoči. Če se partnerja ne dogovorita drugače, je materialna pomoč sorazmerna njunim zmožnostim.

Partnerja solidarno odgovarjata tretjim osebam za dolgove, ki nastanejo enemu ali drugemu za potrebe tekočega življenja. [...]“

Zakonik o delovnih razmerjih

10 Člen L. 122-45 zakonika o delovnih razmerjih v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopku o glavni stvari (v nadaljevanju: zakonik o delovnih razmerjih) prepoveduje neposredno ali posredno diskriminacijo med drugim zaradi spolne usmerjenosti, glede plačila in delovnih pogojev.

11 Člen L. 226-1 zakonika o delovnih razmerjih določa:

„Vsak zaposleni ima v primerih dokazljivih družinskih dogodkov pravico do izjemne odsotnosti:

štiri dni, ko zaposleni sklene zakonsko zvezo;

[...]“

Nacionalna kolektivna pogodba skupine Crédit agricole

12 Člen 20 nacionalne kolektivne pogodbe skupine Crédit agricole, naslovljen „Posebni dopusti“, določa:

„Plačan dopust s celotno plačo se odobri v naslednjih okoliščinah:

[...]

3. Stalni uslužbenici

Zakonska zveza:

- uslužbenca: 10 delovnih dni;
- otroka uslužbenca: 3 delovni dnevi;
- brata ali sestre uslužbenca: 1 delovni dan.

[...]"

- 13 Člen 34 nacionalne kolektivne pogodbe skupine Crédit agricole, naslovljen „Dodatki in različna nadomestila“, določa:

„Dodatek za sklenitev zakonske zveze

Vsak stalno zaposleni prejme ob sklenitvi zakonske zveze dodatek, ki za vsak mesec prisotnosti znaša 1/36 mesečne plače za mesec pred sklenitvijo zakonske zveze.

[...]"

- 14 S sporazumom z dne 10. julija 2008 o spremembi členov 20, 22 in 34 nacionalne kolektivne pogodbe skupine Crédit agricole so se te ugodnosti razširile tudi za primer sklenitve PACS. Tudi Association française des banques et les fédérations syndicales (francosko združenje bank in združenj sindikatov) je 27. septembra 2010 sklenilo aneks k nacionalni bančni kolektivni pogodbi z dne 10. januarja 2000 in razširilo dopust za družinske dogodke na zaposlene, ki so sklenili PACS. Določbe tega aneksa so začele veljati za ves bančni sektor z odlokom ministrstva za delo, zaposlitev in zdravje z dne 23. decembra 2010.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 15 F. Hay je od leta 1998 zaposlen pri skupini Crédit agricole.

- 16 F. Hay je 11. julija 2007 sklenil PACS z osebo istega spola. Ob tem dogodku je zaprosil za posebni dopust in za dodatek ob sklenitvi zakonske zveze, do katerih so upravičeni zaposleni ob sklenitvi zakonske zveze na podlagi nacionalne kolektivne pogodbe skupine Crédit agricole. Vendar mu je skupina Crédit agricole te ugodnosti zavrnila z obrazložitvijo, da se te ugodnosti dodelijo le ob sklenitvi zakonske zveze.

- 17 F. Hay je 17. marca 2008 pri conseil de prud'hommes v Saintes (delovno sodišče v Saintesu) vložil tožbo za izplačilo dodatka za sklenitev zakonske zveze v višini 2637,85 EUR in plačilo odškodnine za dneve posebnega dopusta, ki so mu bili zavrjnjeni, v višini 879,29 EUR. S sodbo z dne 13. oktobra 2008 je conseil de prud'hommes de Saintes to tožbo zavrnilo in odločilo, da dodatek za sklenitev zakonske zveze ni vezan na zaposlitev ampak na osebno stanje in da civilni zakonik razlikuje med zakonsko zvezo in PACS. Vendar pa je navedlo, da je bila nacionalna kolektivna pogodba skupine Crédit agricole 10. julija 2008 spremenjena in je ugodnost te pogodbe glede dodatka in dopusta ob sklenitvi zakonske zveze razširila na osebe, ki so sklenile PACS, vendar je odločilo, da ta razširitev nima retroaktivnega učinka.

- 18 S sodbo z dne 30. marca 2010 je cour d'appel de Poitiers (pritožbeno sodišče v Poitiersu) to sodbo potrdilo z obrazložitvijo, da se PACS razlikuje od zakonske zveze po formalnostih v zvezi s slovesnostjo, možnostjo sklenitve med dvema odraslima fizičnima osebama različnega ali istega spola, načinom prenehanja in vzajemnimi obveznostmi na področju premoženjskega, dednega in družinskega prava. To sodišče je odločilo tudi, da različno obravnavanje zakoncev,

ki sta sklenila zakonsko zvezo, in partnerjev, ki sta sklenila PACS, glede plačanih ugodnosti ob družinskih dogodkih ni posledica niti njunih družinskih razmer niti njune spolne usmerjenosti, temveč različnega statusa glede na njuno osebno stanje, ki ju ne postavlja v enak položaj.

- 19 F. Hay se je 28. maja 2010 zoper to sodbo pritožil pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče). Trdil je, da dejstvo, da mu je skupina Crédit agricole zavrnila ugodnost posebnega dopusta in dodatka za sklenitev zakonske zveze, ki sta določena v nacionalni kolektivni pogodbi skupine Crédit agricole, pomeni diskriminacijo zaradi njegove spolne usmerjenosti, ki je v nasprotju s členom L. 122-45 zakonika o delovnih razmerjih, s členi od 1 do 3 Direktive 2000/78 in s členom 14 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu.
- 20 F. Hay poudarja, da lahko v skladu s členom 144 civilnega zakonika zakonsko zvezo skleneta le osebi različnega spola, medtem ko lahko osebi istega spola v skladu s členom 515-1 civilnega zakonika skleneta le PACS. Iz te določbe naj bi v povezavi z nacionalno kolektivno pogodbo skupine Crédit agricole izhajalo, da osebe istega spola, ki so sklenile PACS, niso upravičene do ugodnosti dopusta in dodatka za sklenitev zakonske zveze, do katerih so upravičeni zaposleni v tem podjetju, ki so sklenili zakonsko zvezo.
- 21 V teh okoliščinah je Cour de cassation prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 2(2)(b) Direktive [2000/78] razlagati tako, da se lahko odločitev nacionalnega zakonodajalca, da pravico do sklenitve zakonske zveze pridrži samo osebam različnega spola, šteje za legitimen, ustrezen in nujen cilj, ki upravičuje posredno diskriminacijo, saj kolektivna pogodba, s katero so do ugodnosti glede plačila in delovnih pogojev upravičeni samo zaposleni, ki sklenejo zakonsko zvezo, pravico do te ugodnosti nujno odreka istospolnim partnerjem, ki so sklenili [PACS]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 22 Vprašanje za predhodno odločanje temelji na predpostavki, da nacionalna kolektivna pogodba skupine Crédit agricole povzroča posredno diskriminacijo zaradi spolne usmerjenosti v smislu člena 2(2)(b) Direktive 2000/78 in se nanaša na to, ali je tako diskriminacijo mogoče upravičiti.
- 23 Glede tega je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da okoliščina, da je predložitveno sodišče svoja vprašanja formalno omejilo na razlago določene določbe prava Unije, Sodišča ne ovira pri tem, da predložitvenemu sodišču posreduje vse vidike razlage tega prava, ki bi mu lahko koristili pri presoji predložene zadeve, in sicer ne glede na to, ali se je nanje sklicevalo v predstavitvi svojih vprašanj ali ne (glej v tem smislu sodbo z dne 12. januarja 2010 v zadevi Wolf, C-229/08, ZOdl., str. I-1, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 24 Glede na stanje v postopku v glavni stvari, kot je predstavljeno v predložitveni odločbi, je treba ugotoviti, ali nacionalna kolektivna pogodba, kot je pogodba skupine Crédit agricole, povzroča neposredno ali posredno diskriminacijo v smislu člena 2(2) Direktive 2000/78.
- 25 Torej je treba šteti, da predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(2)(a) in (b) zadevne direktive razlagati tako, da nasprotuje določbi kolektivne pogodbe, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere zaposleni, ki sklene PACS z osebo istega spola, ni upravičen do ugodnosti, kot sta posebni dopust in dodatek, do katerih so zaposleni upravičeni ob sklenitvi zakonske zveze, če nacionalna zakonodaja zadevne države članice osebam istega spola ne omogoča, da bi sklenili zakonsko zvezo.

- 26 Najprej je treba opozoriti, da zakonodaja glede osebnega stanu oseb, kot je navedeno v uvodni izjavi 22 Direktive 2000/78, spada v pristojnost držav članic. Vendar je v skladu s členom 1 Direktive 2000/78 njen cilj boj proti določenim vrstam diskriminacije, med katerimi je tudi diskriminacija zaradi spolne usmerjenosti, na področju zaposlovanja in dela zaradi uresničevanja načela enakega obravnavanja v državah članicah (glej sodbo z dne 10. maja 2011 v zadevi Römer, C-147/08, ZOdl., str. I-3591, točka 38).
- 27 V zvezi z izvajanjem Direktive 2000/78 v določbah kolektivne pogodbe, kot je ta v postopku v glavni stvari, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da morajo socialni partnerji ob sprejemanju ukrepov, ki spadajo na področje uporabe te direktive, spoštovati to direktivo (glej sodbi z dne 13. septembra 2011 v zadevi Prigge in drugi, C-447/09, ZOdl., str. I-8003, točka 48, in z dne 7. junija 2012 v zadevi Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt, C-132/11, točka 22).
- 28 Člena 20 in 34 nacionalne kolektivne pogodbe skupine Crédit agricole, s tem ko določata, da je zaposleni upravičen do plačanega dopusta in dodatka ob sklenitvi zakonske zveze, določata pravila glede pogojev zaposlitve in delovnih pogojev in med drugim pogojev plačila v smislu člena 3(1)(c) Direktive 2000/78. Pojem plačilo v smislu te določbe je treba namreč razlagati široko in zajema zlasti vse sedanje ali prihodnje prejemke v denarju ali naravi, ki jih delavec zaradi zaposlitve prejme od delodajalca, čeprav le posredno, in ne glede na to, ali jih prejme na podlagi pogodbe o zaposlitvi, zakonskih določb ali na prostovoljni podlagi (glej sodbo z dne 6. decembra 2012 v združenih zadevah Dittrich in drugi, C-124/11, C-125/11 in C-143/11, točka 35).
- 29 Zato je treba šteti, da se Direktiva 2000/78 uporablja za položaj, kakršen je ta v postopku v glavni stvari.
- 30 Člen 2 te direktive določa, da „načelo enakega obravnavanja“ pomeni, da ne obstaja nikakršna neposredna ali posredna diskriminacija iz katerega od razlogov iz člena 1 iste direktive.
- 31 Glede obstoja neposredne diskriminacije člen 2(2)(a) Direktive 2000/78 določa, da do te oblike diskriminacije prihaja takrat, kadar je oseba obravnavana manj ugodno kakor neka druga v primerljivi situaciji iz katerega od razlogov iz člena 1 te direktive, med katerimi je spolna usmerjenost.
- 32 Iz tega izhaja, da se za obstoj neposredne diskriminacije predpostavlja, da sta obravnavana položaja primerljiva (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Römer, točka 41).
- 33 Glede tega je po eni strani treba poudariti, da se ne zahteva, da sta položaja enaka, ampak le to, da sta primerljiva, in po drugi, da preizkus primerljivosti ne sme biti splošen in abstrakten, ampak specifičen in konkreten glede na zadevno dajatev (glej sodbo z dne 1. aprila 2008 v zadevi Maruko, C-267/06, ZOdl., str. I-1757, točke od 67 do 69, in zgoraj navedeno sodbo Römer, točka 42).
- 34 Tako je Sodišče glede registrirane partnerske skupnosti, kot jo določa nemški zakon o registrirani partnerski skupnosti v registrirani življenjski skupnosti (Gesetz über die Eingetragene Lebenspartnerschaft), že odločilo, da je treba primerjavo položajev opreti na analizo, ki je osredotočena na pravice in obveznosti zakoncev in registriranih partnerjev, kot izhajajo iz nacionalnih določb, ki se uporabljajo in so upoštevne z vidika pogojev za pridobitev dajatve, ki je predmet obravnave v postopku v glavni stvari, in ne na preverjanje, ali je nacionalno pravo na splošno in v celoti pravno izenačilo registrirano partnerstvo in zakonsko zvezo (glej zgoraj navedeno sodbo Römer, točka 43).
- 35 Glede plačanega dopusta in dodatka, ki ju predpisi iz postopka v glavni stvari zagotavljajo

zaposlenemu, ki sklene zakonsko zvezo, je treba preučiti, ali sta položaja oseb, ki skleneta zakonsko zvezo, in oseb, ki – ker ne moreta skleniti zakonske zveze z osebo istega spola – skleneta PACS, primerljiva.

- 36 Iz predložitvene odločbe in iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, izhaja, da osebi istega spola lahko skleneta PACS z namenom boljše organizacije skupnega življenja in se v okviru te skupne življenjske skupnosti zavežeta za medsebojno materialno in nematerialno pomoč. PACS, za katerega se zahtevata skupna izjava in registracija zveze v vložišču okrajnega sodišča v okraju, v katerem zadevni osebi prijavita skupno bivališče, pomeni – tako kot zakonska zveza – obliko civilne zveze francoskega prava, ki par umesti v določen pravni okvir, ki ureja njune vzajemne pravice in dolžnosti ter pravice in dolžnosti do tretjih oseb. Čeprav lahko PACS sklenejo tudi osebe različnega spola, je slednja, kljub velikim razlikam, ki lahko nastanejo med ureditvijo zakonske zveze in ureditvijo PACS, pomenila edino možnost, ki jo je v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari francosko pravo ponujalo parom istega spola, da se tem parom podeli pravni status, ki bo zanesljiv in ga bo mogoče uveljavljati proti tretjim osebam.
- 37 Tako se zdi, da so glede ugodnosti plačila in delovnih pogojev, kot so dnevi posebnega dopusta in dodatek, kot so ti iz postopka v glavni stvari, ki se jih dodeli ob sklenitvi civilne zveze, kot je zakonska zveza, osebe istega spola, ki – ker ne morejo skleniti zakonske zveze – sklenejo PACS, v primerljivem položaju z osebami, ki sklenejo zakonsko zvezo.
- 38 V zvezi s tem je treba navesti, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 33 te sodbe, dejstvo, da je Conseil constitutionnel v odločbi št. 2011-155 v zadevi Laurence L. odločil, da pari, ki sklenejo zakonsko zvezo, in pari, ki sklenejo PACS, niso v primerljivem položaju glede pravice do družinske pokojnine, ne more izključiti primerljivosti položajev zaposlenih, ki sklenejo zakonsko zvezo, in istospolno usmerjenih delavcev, ki sklenejo PACS, glede posebnega dopusta in dodatka ob sklenitvi zakonske zveze.
- 39 Prav tako razlike med zakonsko zvezo in PACS, ki jih je povzelo Cour d'appel de Poitiers (pritožbeno sodišče v Poitiersu) v okviru postopka v glavni stvari v zvezi s formalnostmi v zvezi s slovesnostjo, možnostjo sklenitve med dvema odraslima fizičnima osebama različnega ali istega spola, načinom prenehanja ali vzajemnimi obveznostmi na področju premoženjskega, dednega in družinskega prava, pri presoji, ali ima zaposleni pravico do ugodnosti do plačila ali delovnih pogojev, kot so ti v postopku v glavni stvari, niso upoštevne.
- 40 V takih okoliščinah je treba ugotoviti, da nacionalna kolektivna pogodba skupine Crédit agricole določa te ugodnosti za primer sklenitve zakonske zveze in ne glede na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz zakonske zveze. To potrjuje okoliščina, da člen 20 te kolektivne pogodbe določa posebni dopust ne le za primer sklenitve zakonske zveze samega stalnega uslužbenca, ampak tudi za primer, če zakonsko zvezo sklenejo njegovi otroci, njegov brat ali sestra.
- 41 Glede samega obstoja diskriminacije iz sodne prakse Sodišča izhaja, da ureditev države članice, ki določa pravico do ugodnosti glede plačila ali delovnih pogojev le zaposlenim, ki sklenejo zakonsko zvezo, sklenitev zakonske zveze pa je v tej državi članici zakonsko mogoča le med osebami različnega spola, ustvarja neposredno diskriminacijo zaradi spolne usmerjenosti zoper istospolno usmerjene zaposlene, ki so sklenili PACS, ki so v primerljivem položaju (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Maruko, točka 73, in Römer, točka 52).
- 42 Člena 20 in 34 nacionalne kolektivne pogodbe skupine Crédit agricole pa določata plačan dopust in dodatek za zaposlene, ki sklenejo zakonsko zvezo. Ker po navedbah predložitvenega sodišča zakonske zveze niso mogle skleniti osebe istega spola, te osebe niso upravičene do teh ugodnosti.

- 43 Okoliščina, da PACS, drugače kot registrirano partnerstvo v postopkih, v katerih sta bili izdani zgoraj navedeni sodbi Maruko in Römer, ni pridržana le za istospolno usmerjene pare, ni upoštevna in zlasti ne spremeni narave diskriminacije glede teh parov, ki – drugače kot pari oseb različnega spola – v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari niso mogli zakonito skleniti zakonske zveze.
- 44 Različno obravnavanje na podlagi stanja zakonske zveze zaposlenih in ne izrecno na podlagi njihove spolne usmerjenosti namreč ostaja neposredna diskriminacija, ker s tem, ko zakonsko zvezo lahko sklenejo le osebe različnega spola, istospolno usmerjeni zaposleni ne morejo izpolniti nujnega pogoja za pridobitev zahtevane ugodnosti.
- 45 Ker je poleg tega nastala diskriminacija neposredna, je ni mogoče upravičiti z „legitimnim ciljem“ v smislu člena 2(2)(b) te direktive, saj se ta določba nanaša le na posredne diskriminacije, ampak samo z enim od razlogov iz člena 2(5) te direktive, in sicer z javno varnostjo, vzdrževanjem javnega reda in preprečevanjem kaznivih dejanj, z zaščito zdravja ter varstvom pravic in svoboščin drugih.
- 46 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da v postopku v glavni stvari ni bil naveden nobeden od teh razlogov. Poleg tega je treba člen 2(5), ki določa izjemo od načela prepovedi diskriminacije, razlagati ozko (glej zgoraj navedeno sodbo Prigge in drugi, točka 56).
- 47 Glede na zgoraj navedeno je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(2)(a) Direktive 2000/78 razlagati tako, da nasprotuje določbi kolektivne pogodbe, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere zaposleni, ki sklene PACS z osebo istega spola, ni upravičen do ugodnosti, kot sta posebni dopust in dodatek, ki pripadata zaposlenim ob sklenitvi zakonske zveze, če nacionalna zakonodaja zadevne države članice osebam istega spola ne omogoča, da bi sklenile zakonsko zvezo, če je, upoštevajoč cilj in pogoje dodelitve teh ugodnosti, v primerljivem položaju kot zaposleni, ki sklene zakonsko zvezo.

Stroški

- 48 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 2(2)(a) Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu je treba razlagati tako, da nasprotuje določbi kolektivne pogodbe, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere zaposleni, ki sklene civilnopravno pogodbo o solidarnosti z osebo istega spola, ni upravičen do ugodnosti, kot sta posebni dopust in dodatek, ki pripadata zaposlenim ob sklenitvi zakonske zveze, če nacionalna zakonodaja zadevne države članice osebam istega spola ne omogoča, da bi sklenile zakonsko zvezo, če je, upoštevajoč cilj in pogoje dodelitve teh ugodnosti, v primerljivem položaju kot zaposleni, ki sklene zakonsko zvezo.

Podpisi

* Jezik postopka: francoščina.